

פיתוח כשירויות תקשורת בין-תרבותית

באמצעות סימולציה עם צ'אטבוט מבוסס בינה מלאכותית יוצרת

מרב רוטרייסבן • גיא כהן • פרופ' ענת כהן

זארה ממונט • פרופ' מירי שינפלד

ד"ר חגית מישר-טל • יובל הבר

אוניברסיטת תל אביב • סמינר הקיבוצים

המכון הטכנולוגי חולון • אוניברסיטת בר-אילן

למה זה חשוב

01 הצורך

לפעול ולתקשר ברגישות בסביבות בין-תרבותיות

02 הפער

בין הדרישה לפיתוח הכשירות לבין מקומות בטוחים לתרגל אותה

03 ההזדמנות

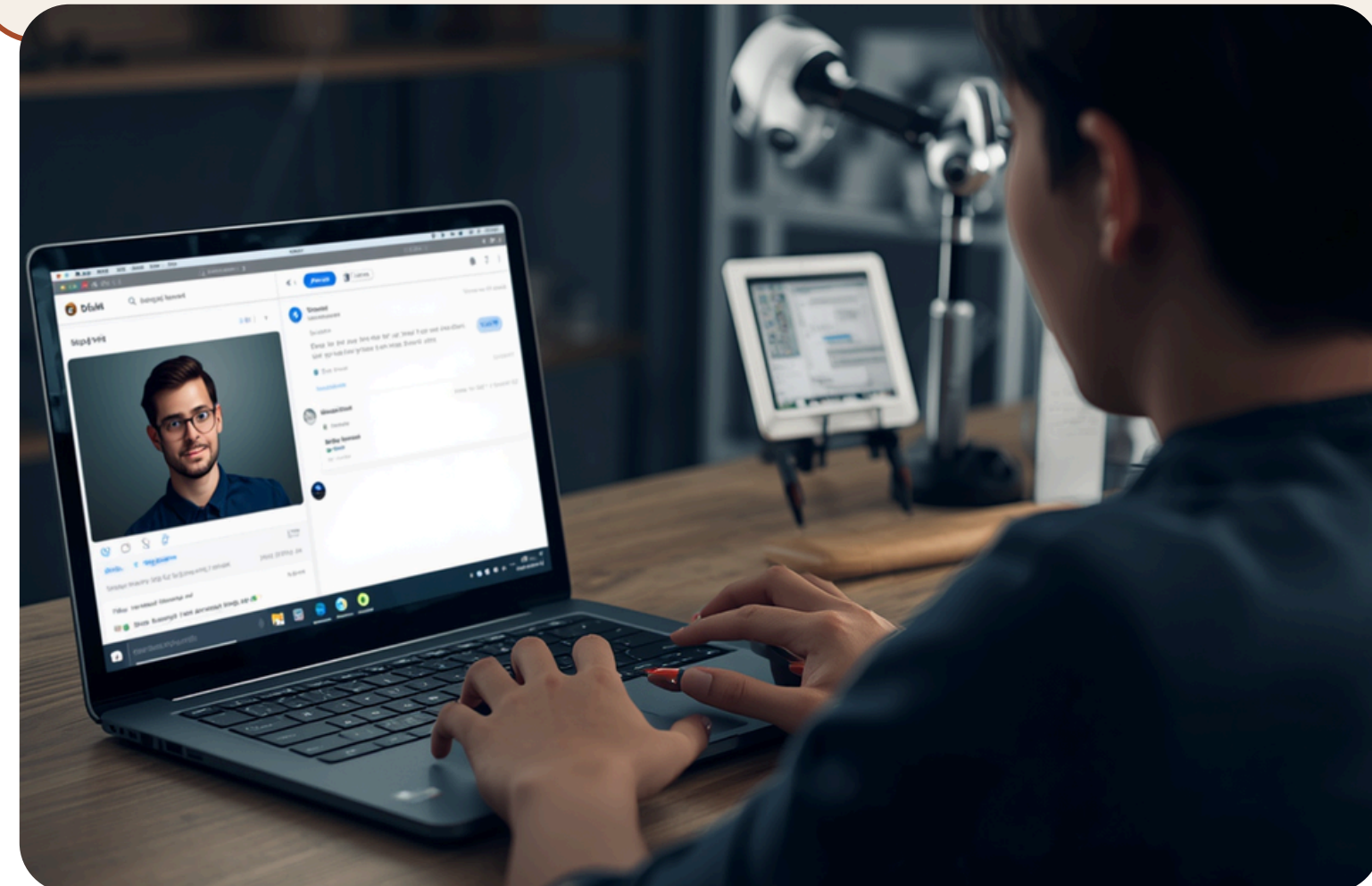
שהבינה המלאכותית היוצרת פותחת לתרגול דיאלוגי מותאם

**כשירות תקשורת בין-תרבותית
נדרשת יותר מתמיד - אך קשה
להתאמן עליה**

הבינה המלאכותית היוצרת פותחת מרחב לדיאלוג פתוח

סימולציה מבוססת GenAI

המחיר נמוך וההיקף גבוה. חסמים רגשיים שהסימולציה המסורתית מציבה נעלמים ויש סביבה יותר בטוחה לתרגול. ישנה אפשרות לחזור ולהשתפר או לשנות.

סימולציות מסורתיות

מחיר גבוה והיקף נמוך. קשה לדמות בסביבות אלה סיטואציות רגישות כמו מפגש בין-תרבותי אמיתי מחסמים חברתיים-אישיים.

שאלות המחקר

שאלת המחקר המרכזית שלנו: כיצד סימולציה מבוססת בינה מלאכותית יוצרת יכולה לתמוך בפיתוח כשירות בין־תרבותית בקרב סטודנטים לחינוך?

03

החווייה

מהי חוויית השימוש של
הסטודנטים בצ'אטבוט במהלך
הסימולציה?

02

התפיסה

מהן תפיסות הסטודנטים לגבי
המשוב שקיבלו מהצ'אטבוט?

01

התרומה

כיצד השימוש בצ'אטבוט
מקדם את פיתוח הכשירות
הבין־תרבותית?

המבנה הפדגוגי

שלושה שלבים, מחזור למידה אחד

אינטראקציה, משוב ושיחת עיבוד - הצ'אטבוט משנה תפקיד בכל שלב.

03

שיחת עיבוד

שיחת עיבוד מודרכת
עם דמות מלווה

02

משוב

משוב איכותני מותאם
על בסיס השיח בפועל

01

אינטראקציה

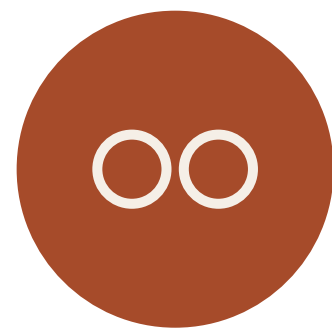
דיאלוג פתוח עם דמות
בתוך מצב בין-תרבותי

חמישה ממדי כשירות בין־תרבותית

פתיחות

להכיל פרשנות
שונה משלי

כבוד

לראות את הזולת
מנקודת מבטו

רגישות

לזהות את המקום
של האדם השני

קשב

להקשיב למה שנאמר
ולמה שנרמז

בטחון

להיכנס לשיחה
גם כשהיא רגישה

התרחיש

הכירו את איה

בפגישת זום קבוצתית נאמר לאיה בפומבי שקשה לעבוד איתה כאשר
המצלמה שלה כבויה - שזה נראה כאילו היא לא באמת משתתפת.
בעקבות זאת היא פונה במסר פרטי לסטודנט/ית שהעיר/ה ומביעה
פגיעה מן הניסוח וגם מכך שההערה נאמרה מול כולם. כאן הדיאלוג
מתחיל.

המצלמה נשארת כבויה

Alghamdi & El-Hassan, 2022; Salha et al., 2023

עקרון החשיפה ההדרגתית

הרקע התרבותי של איה אינו נחשף מיד - הוא עולה בהדרגה, ורק אם המשתתף/ת מגלה רגישות,
שואל/ת בכבוד, ומנסה להבין את נקודת מבטה.

פיתחנו את הסימולציה בפלטפורמת Cesura

ההתפתחות שלנו

בחירה בין פלטפורמות, בין סימולציה טקסטואלית לקולית, כתיבה איטרטיבית של פרומפטים ובניית תרחיש שהוא ב־זמנית אותנטי, רגיש ופדגוגי. לאורך הדרך: התייעצות עם מומחי הסימולציות בסמינר הקיבוצים.

הצ'אטבוט כדמות

מגלם את איה - דמות אמינה ועקבית, שמגיבה באופן דינמי לתגובות המשתתף/ת.

הצ'אטבוט כמנחה רפלקציה

לאחר סיום השיחה, הוא מוביל שיח מודרך שמעודד עיבוד ובחינה של בחירות תקשורתיות.

הצ'אטבוט כמעריך

לבסוף - הוא מנתח את השיח מול חמשת ממדי הכשירות ומפיק משוב איכותני מותאם.

ארבעה אתגרים שעיצבו את הדרך

01

בחירת הפלטפורמה

לא כל סביבה מתאימה
לאינטראקציה דיאלוגית
מורכבת ורגישה. לאחר בחינת
חלופות בחרנו ב־Cesura.

02

טקסט מול קול

סימולציה קולית אותנטית
יותר, אך הטקסטואלית
איפשרה תיעוד, שליטה וזמן
לעיבוד.

03

עיצוב הפרומפט

לא רק ניסוח טכני - זה תהליך
פדגוגי. איזון בין אותנטיות,
רגישות והכוונה ללמידה.

04

קצב החשיפה

לוודא שאיה לא חושפת מהר
מדי, לא מהר מדי מגיבה, ולא
עוברת למשוב לפני סיום טבעי.

הסימולציה כסביבת מחקר

כלי פדגוגי - וגם סביבת מחקר

לצד תרומתה ללמידה, הסימולציה מאפשרת
תיעוד שיטתי ומחקר איכותני-כמותי.

● תמלילי אינטראקציות

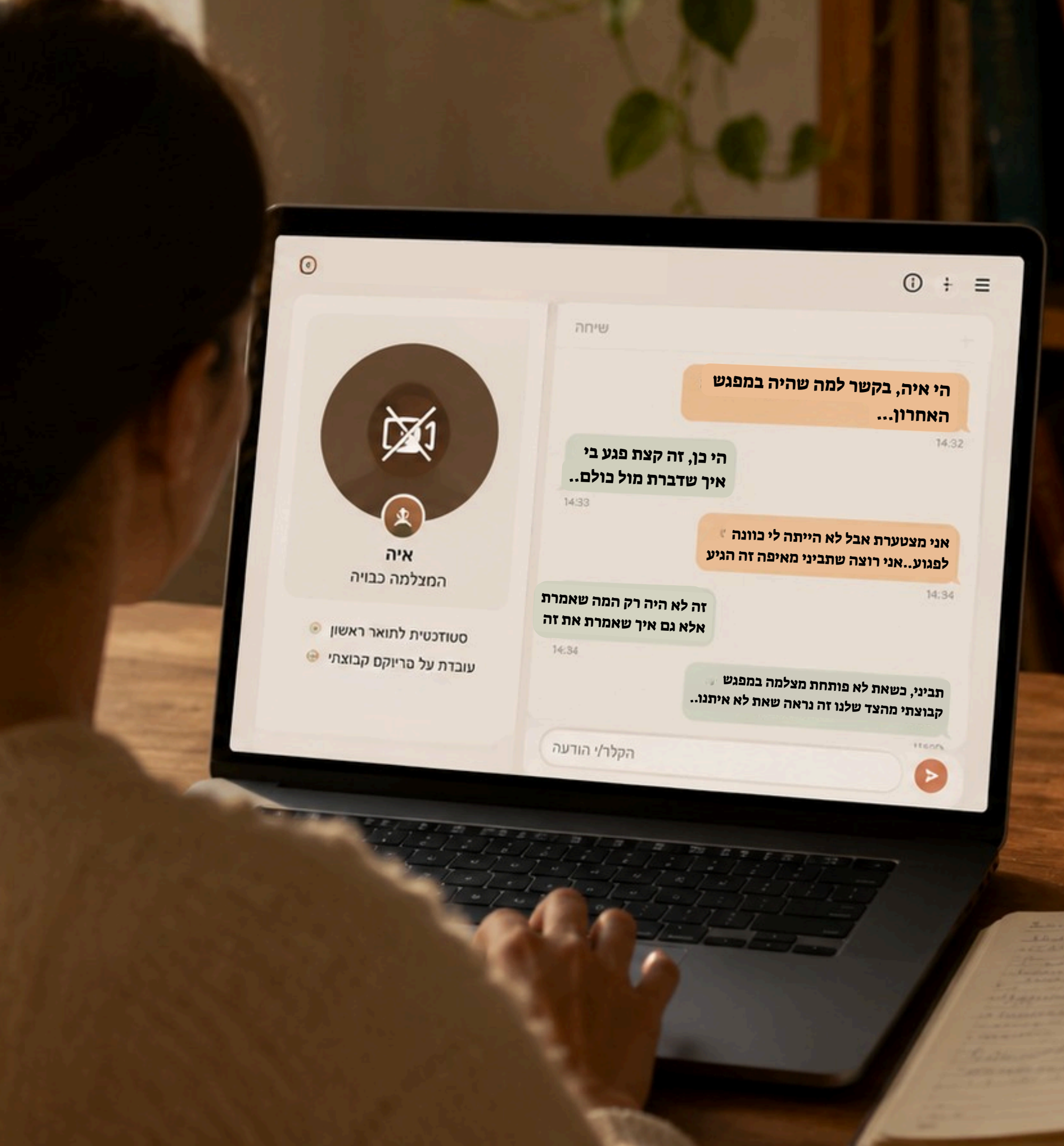
הדיאלוג בין המשתתף/ת לצ'אטבוט -
מקור עיקרי לביתוח שיח.

● רפלקציות ומשוב עצמי

תגובות המשתתפים על החוויה, המשוב
והלמידה שלהם.

● שאלונים וראיונות

עמדות, תפיסות ותחושת מסוגלות - לפני
ואחרי ההתנסות.

הסימולציה כסביבת מחקר

ממצאים ראשוניים

הסימולציות שבוצעו: 156

הנחקרים: סטודנטים

לחינוך משלושה מוסדות

אקדמים בארץ ומשני

מוסדות אקדמים בחו"ל

- **הרגישו ביטחון בסימולציה שלא מול אדם, הסיטואציה הפחיתה חרדה והקלה על הביצוע.**
- **הרגישו תחושת אותנטיות, כאילו מדובר באדם אמיתי.**
- **גילו הבנה בין-תרבותית: הבנה לסיבות לאי פתיחת המצלמה.**

סימולציה מבוססת בינה מלאכותית יוצרת יכולה להיות גם כלי ללמידה וגם סביבה למחקר

באמצעות דיאלוג דינמי, חשיפה הדרגתית של מידע הקשרי ומשוב מותאם - הצ'אטבוט מסייע
ללומדים לבחון את הנחותיהם, להבין את השפעת בחירותיהם התקשורתיות ולתרגל צורות
אינטראקציה מכבדות ורגישות יותר.

שאלות????

מחקר זה נתמך על ידי קרן המחקר של מיט"ל 2025

